

ประโยค ป.ธ.๘

แปล ไทยเป็นมคธ

สอบ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๔

๑. ลำดับนั้น สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงพระประสงค์จะทรงกำจัดความไม่รู้นั้นแล้วแสดงความถูกต้องแก่พราหมณ์นั้นด้วยพระหฤทัยที่เยือกเย็นด้วยพระกรุณาคุณ ไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับโทษคือความยกตนข่มท่าน จึงตรัสว่า **นาหนุตฺตํ พุราหมณ ๗เป ๗ มุทุราปิ ตสฺส วิปเตยุย** ดังนี้ เป็นต้น ๗ ในพระพุทธพจน์ว่า **นาหนุตฺตํ** เป็นต้นนั้น มีเนื้อความย่อดังต่อไปนี้ ๗ ดูกรพราหมณ์ เราแม้ตรวจดูอยู่ด้วยจักษุคือ พระสัพพัญญุตญาณ ซึ่งไม่มีอะไรขัดขวางได้ ก็ยังมองไม่เห็นบุคคลผู้ที่เราควรกราบไหว้ ควรลุกต้อนรับ หรือควรเชื่อเชิญให้นั่ง ในโลกที่แยกประเภทได้ พร้อมกับเทวโลก เป็นต้นนี้เลย ๗ อีกอย่างหนึ่ง ข้อที่เราบรรลुพระสัพพัญญุตญาณแล้วในวันนี้ ยังมองไม่เห็นบุคคล ผู้ที่สมควรทำการนอบน้อมแบบนั้น ไม่น่าอัศจรรย์เลย ๗ อีกอย่างหนึ่ง แล ถึงแม้ในกาลที่เราพองเกิดในบัดเดิวนั้นเอง ผินหน้าไปทางทิศเหนือ เดินไปได้ ๗ ก้าวแล้วมองดูหมื่นโลกธาตุทั้งสิ้น ก็มองไม่เห็นบุคคลผู้ที่เราควรกราบไหว้ ควรลุกต้อนรับ หรือควรเชื่อเชิญให้นั่ง ในโลกที่แยกประเภทได้ พร้อมกับเทวโลก เป็นต้นนี้เลย ๗ ครั้งนั้นแล แม้ท้าวมหาพรหมผู้สิ้นอาสวะแล้ว มีอายุถึง ๑๖,๐๐๐ กัป ก็ยังประคองอัญชลีเกิดความยินดี ต้อนรับเราว่า ท่านเป็น มหามุรุษในโลก ท่านเป็นผู้เลิศ เป็นผู้เจริญที่สุด และเป็นผู้ประเสริฐที่สุดแห่งโลก พร้อมทั้งเทวโลก ไม่มีผู้ที่ยอดเยียมกว่าท่าน ๗ อนึ่ง แม้ครั้งนั้น เราเมื่อมองไม่เห็นผู้ที่ยอดเยียมกว่าตน จึงได้เปล่งวาจาที่องอาจว่า เราเป็นผู้เลิศแห่งโลก เราเป็นผู้เจริญที่สุดแห่งโลก เราเป็นผู้ประเสริฐที่สุดแห่งโลก ดังนี้ ๗

๒. อนึ่ง บัณฑิตพึงทราบความต่างกันแห่งการลักขโมยเหล่านี้ ดังต่อไปนี้ ๗ ก็ ภิภษบางรูป แอบทำการตัดช่องเป็นต้น ลักขโมยสิ่งของที่มีเจ้าของไปเวลากลางคืน หรือเวลากลางวัน หรือหลอกลวงเอาสิ่งของที่มีเจ้าของด้วยเครื่องซังโกงและเงินก็เป็นต้น การ

ลักษณะของภิกษุผู้ถือเอาสิ่งของนั้นรูปนั้นแหละ ฟังทราบว่าเป็นถ้อยยาวหาร ๑ ส่วน ภิกษุรูปใด ช่มเหลง คือ ครอบงำคนเหล่าอื่นด้วยพลัง ก็หรือว่า ชูกรรโชกแสดงภัย ถือเอาสิ่งของที่มีอยู่ของคนเหล่านั้น เหมือนอย่างพวกโจรผู้ร้าย ทำการฆ่าคนเดินทาง และฆ่าชาวบ้านเป็นต้น ถือเอาสิ่งของ และเหมือนอย่างพระราชาและมหาอำมาตย์ของ พระราชาเป็นต้น ทำการริบบ้านเรือนของคนอื่น ด้วยอำนาจความโกรธ และถือเอา ทรัพย์สินเกินกว่าพลีที่ถึงแก่ตนโดยพลการ การลักษณะของภิกษุผู้ถือเอาสิ่งของนั้นรูปนั้น ฟังทราบว่าเป็นปสัยยาวหาร ๑ ส่วน การลักษณะของภิกษุผู้กำหนดหมายไว้แล้ว ขโมย เอาสิ่งของผู้อื่น ท่านเรียกว่า ปริกัปปาหาร ๑ ปริกัปปาหารนั้น มี ๒ อย่าง คือ การกำหนด สิ่งของ ๑ การกำหนดโอกาส ๑ ๑ บรรดาปริกัปปาหาร ๒ อย่างนั้น การกำหนดสิ่งของมีดังต่อไปนี้ ๑ ภิกษุบางรูปในพระศาสนา มีความต้องการผ้า เข้าไป ภายในห้อง กำหนดว่า ถ้าจักมีผ้าไซ้ ก็จักถือเอา ถ้าจักมีด้ายไซ้ ก็จักไม่ถือเอา ดังนี้ แล้ว ลักษณะกระสอบไปในที่มืด ๑ ถ้าในกระสอบนั้น มีผ้าอยู่ พอยกขึ้นเท่านั้น ก็เป็นปาราชิก ๑ ถ้าในกระสอบนั้น มีด้ายอยู่ ยังรักษาอยู่ได้ ๑ ภิกษุนำกระสอบนั้น ออกไปภายนอกแล้ว แก้ออกแล้ว รู้ว่าเป็นด้าย จึงนำไปเก็บไว้ในที่เดิมอีก ก็ยังรักษา อยู่ได้นั้นแหละ ๑ แม้รู้แล้วว่า เป็นด้าย ก็ยังเดินไปด้วยคิดว่า ได้สิ่งใด ก็พึงถือเอา สิ่งนั้น ดังนี้ พึงให้ปรับอาบัติตามอย่างก้าว ๑ วางไว้ที่พื้นแล้ว ถือเอา พอยกขึ้นก็เป็น ปาราชิก ๑

— — — — —
ให้เวลา ๔ ชั่วโมง ๑๕ นาที

เฉลยประโยค ป.ธ.๘

แปล ไทยเป็นมคธ

พ.ศ. ๒๕๔๔

๑. อตฺตส ภควา อตฺตกุกัสนปรวมกนโทลั อณุปลมฺม กรุณาสีตลหทยเณ ตํ
 อดฺฒณํ วิรมิตฺวา ยุตฺตภาวํ ทสฺเสตฺถกาโม อาห นาทนตํ พฺราหฺมณ ๑เปฯ มุทฺธาปิ ตสฺส
 วิปเตยฺยาติ ๑ ตตฺรารํ สงฺเขปฺโต ๑ อหํ พฺราหฺมณ อปฺปฏิหเตน สทฺทพฺพณฺตณฺณณจกฺขฺนา
 โอโลเกนฺโตปิ ตํ ปุคฺคลํ เอตฺสฺมี สเทวกาภิเกเท โลเก น ปสฺสามิ ยํ อหํ อภิวาเทยฺยํ วา
 ปจฺจุญฺเจยฺยํ วา อาสเนน วา นิมนฺเตยฺยํ ๑ อนจฺจริยํ วา เอตํ ยวาทํ อชฺช สทฺทพฺพณฺตณฺณณจกฺขฺนา
 เหวรูปิ นิปจฺจการารหํ ปุคฺคลํ น ปสฺสามิ ๑ อปิจ โข ยทาปาทํ สมฺปติชาโต ว
 อุตฺตเรนํภิมุโข สุตฺตปทวิตีหาเรน คนฺตฺวา สกฺลํ ทสฺสสทฺสโลกธาคู โอโลเกสี ตทาปิ
 เอตฺสฺมี สเทวกาภิเกเท โลเก ตํ ปุคฺคลํ น ปสฺสามิ ยมํ อภิวาเทยฺยํ วา ปจฺจุญฺเจยฺยํ วา
 อาสเนน วา นิมนฺเตยฺยํ ๑ อตฺโธ มํ โสฬสกปฺปสทฺสสาธุโก ชีณาสวมหาพฺรหฺมาปิ อดฺชลิ
 ปคฺคเหตฺวา ตฺวํ โลเก มหาปฺริโส ตฺวํ สเทวกสฺส โลกสฺส อคฺโค จ เขฎฺโฐ จ เสฎฺโฐ จ
 นตฺถิ ตยา อุตฺตริตโรติ สณฺชาตโสมนสฺโส ปฏฺิมาเนสิ ๑ ตทาปิ จาหํ อตฺตนา อุตฺตริตโร
 อปสฺสนโต อาสภี วาจํ นิจฺจาเรสี อคฺโคหมสฺมิ โลกสฺส เขฎฺโฐหมสฺมิ โลกสฺส เสฎฺโฐหมสฺมิ
 โลกสฺสาติ ๑

(ปฐมสมันตปาสาทิกา เวรฺวชกัณฺฑ์ หน้า ๑๔๐ - ๑๔๑)

๒. อิมํ ปน อวหารนํ เอวํ นานตฺตํ เวทิตพฺพํ ๑ โย หิ โกจิ สสฺสามิกํ ภณฺทํ
 รตฺติภาเค วา ทิวสภาเค วา สนฺธิจฺเจตนาทีนิ กตฺวา อทิสฺสมาโน อวหริติ ภูฏมานภูฏ-
 กหาปณาทิหิ วา วณฺเญตฺวา คณฺหาติ ตสฺสเสว ตํ คณฺโหโต อวหาโร เถยฺยาวหาโรติ
 เวทิตพฺพํ ๑ โย ปน ปเร ปสฺยห พลสา อภิภุชฺช อตฺวา ปน สนฺตชฺเชตฺวา ภยํ ทสฺเสตฺวา
 เตลํ สนฺตกํ คณฺหาติ ปณฺธฆาตคามฆาตาทีนิ กโรนฺตา ทามริกโจรา วีย โกรธเสน
 ปรมฺหวิโลปี กโรนฺตา อตฺตโน ปตฺตพฺลโต จ อธิกํ พลกฺกาเรน คณฺหนฺตา ราชราชมหา-
 มตฺตาทโย วีย ตสฺสเสว คณฺโหโต อวหาโร ปสฺยหาวหาโรติ เวทิตพฺพํ ๑ ปริกปฺเปตฺวา

คณฺหโต ปน อวหาโร ปริกฺขปาวหาโรติ วุจฺจติ ฯ โส ภณฺทปริกฺขปโธกาสปริกฺขปวเสน
 ทฺวิโร ฯ ตตฺรารํ ภณฺทปริกฺขปโ ๑ อิเธกฺจโจ สากฺกตฺติโก อนฺโตคฺพํ ปวิสิตฺวา สเจ
 สากฺโก ภวิสฺสติ คณฺหิสฺสามิ สเจ สุตฺตํ น คณฺหิสฺสามิติ ปริกฺขเปตฺวา อนฺธกาเร ปสิพฺพํ
 คณฺหาติ ฯ สากฺโก เจ ตตฺร โหติ อุทฺธาระเยว ปาราชิกํ ๑ สุตฺตํ เจ โหติ รกฺขติ ฯ
 พหิ นีหริตฺวา มุณฺจิตฺวา สุตฺตฺนฺติ ฌตฺวา ปุณฺ อหริตฺวา ยถาชาเน ชเปติ รกฺขติเยว ๑
 สุตฺตฺนฺติ ฌตฺวาปิ ยํ สทฺธํ ตํ คเหตุพฺพนฺติ คจฺจติ ปทฺวาเรน กาเรตฺทโพ ๑ ภูมียํ ชเปตฺวา
 คณฺหาติ อุทฺธारे ปาราชิกํ ๑

(ปฐมนคฺปาสาทิกาทุติยปาราชิก หน้า ๔๕๔ - ๔๕๕)